

ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ ಸಮನ್ವಯದ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಸಾವು, ವಿಯೋಗಗಳಂಥ ನಿಯತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ರಿಲ್ಕೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅವನ ಭೌತಿಕವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವೆಯೊಂದೇ ಆಧಾರ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗಾಗಿ ಸಾವನ್ನು ಅವನು ಅಂತ್ಯ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶಂಕರರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಾಂಡಾಲನಷ್ಟೇ, ಶಿವನಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತರ್ಕಶುದ್ಧ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಶಿವನೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಕೂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಗತ್ಯ. ಚಾಂಡಾಲನನ್ನು ಶಿವನೆಂದು ಕಾಣುವ ಮನೋಧರ್ಮವೇ ನಿಜವಾದ ಅದ್ವೈತ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದು, ಗ್ರಹಿಕೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿ ನಮಗೆ ದಕ್ಕಬೇಕು. ಇದು ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ ದೃಷ್ಟಿ. ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಕೆ.ವಿ. ತಿರುಮಲೇಶರಿಗೆ ಗೆದ್ದ ಎನಿಸಿಯೂ ನಿರರ್ಥಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿದ ಬೆಕ್ಕು (ಮುಖಾಮುಖಿ ಕವಿತೆ), ಪರಮಹಂಸರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಬಂದ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಕಂಡ ಬೆಕ್ಕು ಮತ್ತು ರಿಲ್ಕನ ಬೆಕ್ಕು - ಮೂರನ್ನೂ ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ರಿಲ್ಕ ಹೇಳುವ, “ನೋಡುವ ವಸ್ತು ನೀನೇ ಆಗಿಬಿಡು” ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಕಾವ್ಯದ ಅನುಸಂಧಾನ ಎಂದರೆ ಇದೇ. ಕಾವ್ಯ ಕಟ್ಟುವ ಪರಾಸತ್ತದ ಚೌಕಟ್ಟು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ, ಹೌದೆಂದರೆ ಹೌದು, ಅಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ರಿಲ್ಕೆಯ ಕವಿತೆಗಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣ, ಕ್ಲಿಷ್ಟಾರ್ಥದ ಅನುಭೂತಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಭಾಷಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಚ್ಚೆಸ್ಕಾರ್. ಅವರ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಉತ್ಕಟ ಲಯ, ಭೌತಿಕ ಬದುಕಿನ ಚಲನೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಾಫೆಟಿಕ್ ಆದ ಒಂದು ಅರ್ಥಶೋಧದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಿಲ್ಕೆಯ ಉತ್ಕಟತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಲಯವದು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚೆಸ್ಕಾರ್ ಅವರು ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ತರುತ್ತದೆ. ಎಚ್ಚೆಸ್ಕಾರ್ ಅವರ ಈ ಅನುವಾದದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಮಡುಗಟ್ಟಿರುವುದು ಅವರು ರಿಲ್ಕನ ಎಲಿಜಗಳನ್ನೂ ಆರ್ಫಿಯಸ್ ಸಾನ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಆ ಒಂದೊಂದು ಕವಿತೆಯೂ ಸುದೀರ್ಘ ಗಾತ್ರದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ವಾಕ್ಯಬಂಧಗಳೂ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವಂಥವು.

ಏಳನೆಯ ಎಲಿಜಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಈ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಈ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲೊಂದು ತೀವ್ರತೆಯಿದೆ. ಬಯಕೆಯೂ ಇದೆ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಯಕೆಯೊಡ್ಡುವ ದುರಂತಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇದೆ. ರಿಲ್ಕ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಬೆಳಕಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ. ಅನಿಶ್ಚಿತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ನಿಶ್ಚಿತದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ. ಉತ್ತರಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲೇ ಅಡಗಿರುವ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ. ಎಚ್ಚೆಸ್ಕಾರ್ ಅವರ ಅನುವಾದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿರುವ ಪರಿ ಗಮನಿಸಿ:

ಇಲ್ಲ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಓಲೈಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಡ. ಓಲೈಸಿದರು ಕೂಡ ನೀ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನನ್ನ
ಕರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬಿದೆ ‘ಬೇಡ, ಬರಬೇಡ’ವೆಂಬ ಅಹವಾಲು. ಬರಲಾರೆ ನೀನು